

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (I-Ewwel Awla)

15 ta' Lulju 2004 (*)

"Sitt Direttiva VAT – Artikolu 25 – Skema komuni b'rata fissa g?all-bdiewa – Kiri ta' parti minn impri?a agrikola"

Fil-kaw?a C-321/02,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari mressqa quddiem il-Qorti tal-?ustizzja skond l-Artikolu 234 KE mill-Bundesfinanzhof (il-?ermanja), fil-kaw?a pendenti quddiem din il-qorti bejn

Finanzamt Rendsburg

u

Detlev Harbs,

dwar l'interpretazzjoni ta' l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U L 145, p.1),

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (I-Ewwel Awla),

komposta minn P. Jann, President ta' Awla, A. Rosas u S. von Bahr (Relatur), R. Silva de Lapuerta u K. Lenaerts, Im?allfin,

Avukat ?enerali: P. Léger,

Re?istratur: R. Grass,

wara li rat is-sottomissjonijiet ippre?entati bil-miktub:

g?as-Sur Harbs, irrappre?entat minn G. Flock u U. Fischer, Rechtsanwälte,

g?all-Gvern ?ermani?, irrappre?entat minn W.- D. Plessing u M. Lumma, b?ala a?enti,

g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, irrappre?entata minn E. Traversa u K. Gross, b?ala a?enti, assistiti minn A. Böhlke, Rechtsanwalt,

wara li rat ir-rapport g?as-seduta,

wara li semg?et is-sottomissjonijiet orali tas-Sur Harbs u tal-Kummissjoni fis-seduta tat-12 ta' Frar 2004,

wara li semg?et il-konkluzjonijiet ta' l-Avukat ?enerali fis-seduta tal-11 ta' Marzu 2004,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 Permezz ta' digriet ta' l-4 ta' Lulju 2002, li wasal fil-Qorti tal-?ustizzja fit-13 ta' Settembru 2002, il-Bundesfinanzhof g?amlet, skond l-Artikolu 234 KE, domanda preliminari dwar l-interpretazzjoni ta' l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U L 145, p.1, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva").

2 Din id-domanda ?iet mag?mula fil-kuntest tal-kaw?a bejn is-Sur Harbs u l-Finanzamt Rendsburg (il-?ermanja) (iktar 'il quddiem il-"Finanzamt") dwar l-applikazzjoni ta' l-iskema komuni b'rata fissa g?all-bdiewa prevista fl-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva g?ad-d?ul mill-kirja mog?tija mill-persuna kkon?ernata fuq parti mill-assi ta' l-impri?a agrikola tieg?u.

Il-kuntest ?uridiku

Id-Dritt Komunitarju

3 L-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva jiddisponi li:

"Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijiet o?ra tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw [...]:

[...]

b) il-kiri jew l-aljenazzjoni [kiri g?all-u?u biss] ta' proprjetà immobbli [...]".

4 L-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva, intitolat "Skema komuni [b']rata fissa g?all-bdiewa", jipprovdi li:

"1. Fejn l-applikazzjoni g?all-bdiewa g?all-iskema normali tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, jew l-iskema simplifikata pprovduta fl-Artikolu 24, twassal g?al ?ertu diffikultajiet, Stati Membri jistg?u japplikaw g?all-iskema [b']rata fissa g?all-bdiewa li g?andha it-tendenza li tag?mel tajjeb g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud mi?bura fuq ix-xiri ta' l-o??etti u s-servizzi mag?mula mill-bdiewa [li jgawdu minn] rata fissa skond dan l-Artikolu.

2. G?all-iskopijiet ta' dan l-Artikolu, id-definizzjonijiet li ?ejjin g?andhom japplikaw:

– "bidwi": persuna taxxabbli li twettaq l-attività tag?ha f'wa?da mill-impri?i definiti ta?t,

– "impri?i agrikol[i], tal-foresti u tas-sajd": impri?a kkonsiderata li tkun tali minn kull Stat Membru fl-istruttura ta' l-attivitàjiet tal-produzzjoni mni??la fl-Anness A,

– "bidwi [li jgawdi minn] rata fissa": bidwi so??ett g?all-iskema [b']rata fissa pprovduta f'paragrafi 3 et seq.,

– "prodotti agrikoli": o??etti ma?duma minn impri?a agrikola, [tal-]forest[i] jew [tas-]sajd f'kull Stat Membru b?ala ri?ultat ta' l-attivitàjiet mni??lin fl-Anness A,

– "servizz agrikolu": kwalunkwe servizz stabbilit fl-Anness B provdut minn bidwi li ju?a' x-xog?ol tieg?u u/jew permezz ta' tag?mir normalment disponibbli mill-impri?a agrikola, [tal-]forest[i] jew [tas-]sajd im?addma minnu,

– "bir tat-taxxa fuq il-valur mi?jud fuq l-inputs": l-ammont totali tat-taxxa fuq il-valur mi?jud li g?andu x'jaqsam ma' l-o??etti u s-servizzi mixtrija mill-impri?i agrikoli, tal-forest[i] u tas-sajd ta' kull Stat Membru so??ett g?all-iskema [b']rata fissa li g?andha titnaqqas ta?t Artikolu 17 minn bidwi so??ett g?all-iskema normali tat-taxxa fuq il-valur mi?jud,

– "persenta??i kompensatorji [b']rata fissa": il-persenta??i ffissati mill-Istati Membri b'mod konformi ma' paragrafu 3 u applikati minnhom fil-ka?ijiet spe?ifikati f'paragrafu 5 biex jg?inu lill-bdiewa [li jgawdu minn] rata fissa jag?mlu tajjeb g?ar-rata fissa tal-?bir tat-taxxa fuq il-valur mi?jud fuq *l-inputs*,

– "rata fissa kompensatorja": l-ammont li tasal g?alih billi tapplika l-persenta?? kompensatorju [b']rata fissa pprovduta f'paragrafu 3 g?ad-d?ul mill-bejg? tal-bidwi [li jgawdi minn] rata fissa fil-ka?ijiet riferuti f'paragrafu 5.

3. L-Istati Membri g?andhom jiffissaw l-persenta??i kompensatorji [b']rata fissa, fejn ne?essarju, u g?andhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni qabel japplikawhom. It-tali persenta??i g?andhom ikunu ibba?ati fuq l-istatistika makro-ekonomika g?all-bdiewa [li jgawdu minn] rata fissa wa?edhom g?at-tliet snin pre?edenti. Huma jistg?u ma jkunux u?ati biex jiksbu g?all-bdiewa [li jgawdu minn] rata [fissa] ?las lura ikbar mill-?bir tat-taxxa fuq il-valur mi?jud fuq *l-inputs*. L-Istati Membri g?andhom ikollhom l-g?a?la li jnaqqsu t-tali persenta??i g?ar-rata ta' xejn. Il-persenta?? jista' jsir f'?ifra tonda 'l fuq jew 'l isfel sa l-eqreb nofs punt.

L-Istati Membri jistg?u jiffissaw il-persenta??i li jvarjaw tal-kumpens b'rata fissa g?all-forest[i], g?al sotto-divi?jonijiet differenti ta' agrikoltura u g?as-sajd.

[...]

5. Il-persenta??i [b']rata fissa li hemm pprovduti f'paragrafu 3 g?andhom ikunu applikati g?all-prezz, esklu?i mit-taxxa, tal-prodotti agrikoli u servizzi agrikoli pprovduti mill-bdiewa [li jgawdu minn] rata fissa lill-persuni taxxabbli g?ajr bidwi [li jgawdi minn] rata fissa. Dan il-kumpens g?andu jeskludi l-forom l-o?ra kollha tat-tnaqqis.

6. L-Istati Membri jistg?u jipprovdu l-kumpens [b']rata fissa li g?andu jkun m?allas:

a) jew minn persuna taxxabbli g?al min l-o??etti jew is-servizzi huma pprovduti. F'dan il-ka?, il-persuna taxxabbli g?al min l-o??etti jew is-servizzi huma pprovduti g?andhom ikunu awtorizzati, wara pro?edura stabbilita mill-Istati Membri, biex tnaqqas it-taxxa fuq il-valur mi?jud g?al liema huwa responsabbli, l-ammont ta' kumpens b'rata fissa g?andu jkun im?allas lill-bdiewa [li jgawdu minn] rata fissa;

b) jew mill-awtoritajiet pubbli?i.

[...]

8. Fir-rigward tal-provvisti kollha ta' prodotti agrikoli u servizzi agrikoli g?ajr dawk koperti b'paragrafu 5, il-kumpens b'rata fissa hu meqjus li hu m?allas mix-xerrej jew mill-klijent.

[...]

10. Kull bidwi [li jgawdi minn] rata fissa jista' jag??el, so??ett g?ar-regoli u l-kondizzjonijiet stabbiliti minn kull Stat Membru, g?all-applikazzjoni ta' l-iskema normali tat-taxxa fuq il-valur mi?jud jew, kif il-ka? jista' jkun, l-iskema simplifikata pprovduta fl-Artikolu 24 (1).

[...]"

5 L-Anness A tas-Sitt Direttiva jipprovdi:

"Lista ta' attivitajiet ta' produzzjoni agrikola:

I. Produzzjoni ta' ?xejjex

1. Agrikoltura ?enerali, inklu?a l-vitikultura;

[...]

II. Trobbija ta' bhejjem flimkien ma' kultivazzjoni

1. Trobbija ?enerali ta' bhejjem;

[...]

III. Forest[i]

IV. Sajd

[...]

V. Fejn bidwi jippro?essa, billi ju?a mezzi normalment u?ati fl-impri?i ta' agrik[o]ltura, ta' forest[i] jew ta' sajd prodotti li ji?u essenzjalment [m]il[l]-produzzjoni agrikola tieg?u, tali pro?essar g?andu jkun meqjus b?a?ala produzzjoni agrikola."

6 L-Anness B ta' l-istess Direttiva tistipula kif ?ej:

"Lista ta' servizzi agrikoli:

Provvisti ta' servizzi agrikoli li normalment jag?mlu parti mill-produzzjoni agrikola g?andhom jkunu kkonsidrati il-provvista ta' servizzi agrikoli, u jinkludu li ?ejjin b'mod partikolari:

- xog?ol ta' l-g?a?alqa, ?sad u ?art, dri?, tag?mel f'qatet, ?bir, ?sad, ?rig? u ta?wil,
- ippakkjar u preparazzjoni g?as-suq, per e?empju tinxif, tindif, tifrik, disinfettar u si?illar ta' prodotti agrikoli,
- ?a?na ta' prodotti agrikoli,
- indukrar tal-bhejjem, trobbija u simna,
- il-kiri [g?all-u?u biss], g?al skopijiet agrikoli, ta' tag?mir normalment u?at f'impri?i agrikoli, tal-foresti u tas-sajd,
- g?ajnuna teknika,
- distruzzjoni ta' ?axix u dud, trab u bexx tal-?axix u ta' l-art,
- operazzjoni ta' irrigazzjoni u tag?mir ta' drena??,
- lopjar, qtug? ta' si?ar u servizzi o?rajn ta' forest[i]."

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

7 Fil-li?i ?ermani?a, l-iskema tal-kumpens b'rata fissa previst fl-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva huwa implementat mill-Artikolu 24 ta' l-Umsatzsteuergesetz 1991 (il-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul

mill-bejg?, iktar 'il quddiem l-"UStG") fil-ver?joni tag?ha fis-se?? fi?-?mien tal-fatti in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

8 FI-1992, is-Sur Harbs kien is-sid ta' impri?a agrikola li kienet tinkludi, minbarra art ta' 92 ettaru u bini inti? g?al din l-impri?a, madwar 60 barri g?all-qatla, 65 baqra tal-?alib u 120 frat ie?or. Huwa kien jibbenifika minn kwantità ta' referenza tal-?alib (kwota tal-?alib) ta' 321 367 kg.

9 Permezz ta' ?ew? kuntratti tat-12 ta' Novembru 1992, is-Sur Harbs kera lit-tifel tieg?u parti mill-impri?a agrikola mill-15 ta' Novembru 1992 sat-30 ta' ?unju 2005, g?all-?las ta' somma flus. L-ewwel nett, permezz ta' "kuntratt ta' kiri ta' impri?a agrikola", tah artijiet ta' madwar 31 ettaru, il-65 baqra tal-?alib u l-kwota tal-?alib tieg?u. It-tieni nett, permezz ta' "kuntratt g?all-u?u ta' mqajjel", huwa kera lit-tifel tieg?u maqjel g?all-baqar b'75 post. Is-Sur Harbs kompli jmessi l-bqija ta' l-impri?a agrikola tieg?u.

10 Is-Sur Harbs sostna li l-korrispettiv miftiehem fil-kuntest tal-kuntratt ta' kiri ta' impri?a agrikola kien taxxabbli bir-rati medji previsti fl-Artikolu 24 ta' l-UStG u li, skond dan it-test, it-taxxa fuq id-d?ul minn impri?a agrikola kienet ikkumpensata mill-*input tax* ta' ammont korrispondenti, b'tali mod li ma kien hemm l-ebda taxxa x'ti?i mi?bura. G?aldaqstant, huwa ma ddikjara ebda d?ul taxxabbli g?as-sena finanzjarja 1992 fid-dikjarazzjoni tat-taxxa ta' l-20 ta' Jannar 1995 li kien ?ie mitlub jippre?enta.

11 Il-Finanzamt sostna li, g?alkemm il-kiri ta' artijiet u ta' bini huwa e?enti mit-taxxi skond il-le?i?lazzjoni ?ermani?a, id-d?ul li s-Sur Harbs g?amel fl-1992 mill-kiri tal-kwota tal-?alib u tal-baqar tal-?alib ma jaqax ta?t attività agrikola skond l-Artikolu 24 ta' l-UStG u, g?aldaqstant, kellu ji?i ntaxxat skond id-dispo?izzjonijiet ?enerali ta' l-UStG. G?alhekk, huwa ntaxxa id-d?ul fuq l-ammont nett tal-korrispettiv im?allas skond il-kuntratti ta' kiri u, fl-10 ta' Lulju 1996, huwa bag?at avvi? ta' taxxa g?al 361 DEM.

12 Wara li ?iet mi??uda l-o??ezzjoni tieg?u, is-Sur Harbs ippre?enta rikors quddiem il-Finanzgericht Schleswig-Holstein (il-?ermanja), li dde?idiet li t-talba kienet fondata. Il-Finanzamt appella fuq punt ta' dritt ("Revision") quddiem il-Bundesfinanzhof.

13 Billi s-soluzzjoni g?all-kaw?a prin?ipali tirrikjedi interpretazzjoni ta' l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva, din il-qorti dde?idiet tissospendi l-pro?eduri u li tirrinviya lill-Qorti tal-?ustizzja s-segwenti domanda preliminari:

"Is-sid ta' impri?a agrikola,

-li j?edi parti mill-impri?a tieg?u (dik li g?andha x'taqsam mal-baqar tal-?alib kollha) u li jag?ti b'kiri l-assi ekonomi?i ne?essarji g?al dan il-g?an lill-bidwi ie?or, u

-li jkompli attività b?ala bidwi mhux fuq ba?i negli?ibbli anki wara l-kiri,

jista' jqis id-d?ul mill-kiri – b?ad-d?ul l-ie?or tieg?u – b?ala d?ul li jaqa' ta?t l-iskema komuni b'rata fissa g?all-bdiewa prevista fl-Artikolu 25 tad-Direttiva 77/388/KEE, jew inkella l-parti tad-d?ul mill-kiri g?andha tkun su??etta g?all-iskema ?enerali ta' taxxa fuq id-d?ul?"

Fuq id-domanda preliminari

14 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju titlob sostanzjalment jekk l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li bidwi, li jkun ta b'kiri u/jew b'kiri g?all-u?u biss parti mill-impri?a agrikola tieg?u u li jkompli jwettag, b'dak li jifdal mill-impri?a agrikola, l-attività tieg?u

ta' bidwi li g?aliha tapplika l-iskema komuni b'rata fissa prevista f'dan l-Artikolu, jista' japplika din l-iskema g?ad-d?ul mill-kiri jew inkella jekk dan id-d?ul g?andux jaqa' ta?t l-iskema ?enerali tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-"VAT").

L-osservazzjonijiet ippre?entati lill-Qorti tal-?ustizzja

15 Is-Sur Harbs isostni li l-Artikolu 24(1) ta' l-UStG ma jipprovdix li d-d?ul mill-kiri u mill-kiri g?all-u?u biss ta' ?erti assi ekonomi?i huwa so??ett g?all-iskema komuni ta' tassazzjoni. Bidwi li jag?ti b'kiri u b'kiri g?all-u?u biss o??etti spe?ifi?i ta' l-impri?a tieg?u lanqas m'g?andu, ta?t din id-dispo?izzjoni, japplika l-persenta?? ta' kumpens b'rata fissa meta jag?ti dak is-servizz lil bidwi ie?or li jgawdi minn rata fissa peress li l-kumpens g?all-*input* VAT huwa meqjus li huwa inklu? fil-prezz totali tas-servizzi.

16 Is-Sur Harbs isostni li l-Bundesfinanzhof tammetti hija stess, fil-?urisprudenza tag?ha, li huwa biss fil-ka? li l-bidwi jag?ti g?all-kiri l-impri?a kollha tieg?u li huwa ma jkollux iktar impri?a agrikola skond l-Artikolu 24 ta' l-UStG.

17 Huwa jsostni wkoll li l-fatt li huwa g?andu ji?i kkunsidrat b?ala bidwi skond l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva huwa inkontestabbli, peress li huwa je?er?ita kuljum l-attivitajiet imsemmija fl-Anness A ta' din id-Direttiva u din il-kwalit  ma tistax ti?i affettwata mill-kiri g?all-u?u biss jew mill-kiri ta' ?erti o??etti ta' l-impri?a. Barra minn hekk, l-iskema b'rata fissa prevista f'dan l-Artikolu tapplika g?all-prezz ta' "servizzi agrikoli", li, skond il-?ames in?i? ta' l-Anness B tas-Sitt Direttiva, jinkludu dawk li, b?al fil-kaw?a prin?ipali, jikkontribwixxu g?all-produzzjoni agrikola, b'mod partikolari "il-kiri [g?all-u?u biss], g?al skopijiet agrikoli, ta' tag?mir normalment u?at f'impri?i agrikoli". L-Artikolu 25 u l-Anness B ta' din id-Direttiva ma jirrikjedux li l-persuna kkon?ernata g?andha hija stess tu?a wkoll u b'mod simultanju, fl-impri?a agrikola tag?ha, l-assi ekonomi?i li jing?ataw "g?al skopijiet ta' u?u". Fl-a??ar nett, skond l-Artikolu 6(1) tas-Sitt Direttiva, il-kiri jikkostitwixxi g?oti ta' servizzi.

18 Skond il-Gvern ?ermani?, id-d?ul in kwistjoni mill-kiri ma jaqax ta?t l-iskema komuni b'rata fissa g?all-bdiewa prevista fl-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva. Huwa su??ett g?all-iskema ?enerali ta' taxxa fuq id-d?ul.

19 Il-kun?ett ta' "kiri [g?all-u?u biss], g?al skopijiet agrikoli, ta' tag?mir normalment u?at f'impri?i agrikoli, tal-foresti u tas-sajd" imsemmi fil-?ames in?i? ta' l-Anness B tas-Sitt Direttiva ma jkoprix il-kiri ta' parti mill-impri?a. Tali kiri, g?all-kuntrarju ta' servizz spe?ifiku ta' kiri g?all-u?u biss ta' assi spe?ifi?i, jinkludi numru ta' servizzi kumplessi g?all-benefi??ju tal-kerrej li jing?ata mhux biss l-u?u i?da wkoll l-u?ufrutt tal-?a?a.

20 Barra minn hekk, is-Sitt Direttiva to?loq distinzjoni ?ara bejn i?-?ew? kategoriji ?uridi?i ta' kiri u kiri g?all-u?u biss, kif jirri?ulta minn paragon bejn id-dispo?izzjonijiet ta' l-Anness B u ta' l-Artikolu 13B(b) ta' din id-Direttiva. Barra minn hekk, peress li l-kiri mhuwiex xi ?a?a rari fl-agrikoltura, il-le?i?latur Komunitarju kien jinkludih espressament f'dan l-Anness B li kieku kellu l-intenzjoni li tkun tapplika l-iskema b'rata fissa.

21 Il-fatt li l-imsemmi Anness B fih biss e?empji ta' servizzi agrikoli u g?alhekk mhuwiex e?awrjenti ma jfissirx li l-kiri jista' ji?i inklu? f'dan l-Anness. Tali inklu?joni, f'dak li jirrigwarda l-kiri ta' art, to?loq inkoerenza fis-sistema tas-Sitt Direttiva li te?enta, skond l-Artikolu 13B(b) tag?ha, il-kiri u l-kiri g?all-u?u biss ta' proprjet  immobbli. Barra minn hekk, b?al kull skema li fiha derogi, dik ta' l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva g?andha ti?i implementata skond interpretazzjoni restrittiva ta' dan l-Artikolu u ta' l-Anness B ta' l-istess Direttiva. Fl-a??ar nett, jekk il-kiri ji?i inklu? fl-iskema b'rata fissa ta' l-imsemmi Artikolu 25, ikun hemm ir-riskju li dan iwassal g?al "kumpens ?ejjed" li jmur kontra d-dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva, li tobbliga l-Istati Membri jistabbilixxu persenta??i ta' kumpens b'rati fissi li ma jistg?ux ikollhom l-effett li jag?tu lill-bdiewa li jgawdu minn rati fissi

kumpens li je??edi l-ammont tal-VAT.

22 G?all-Gvern ?ermani?, is-sors ta' l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva jikkonferma li l-kiri g?all-u?u biss ta' parti minn impri?a agrikola ma taqax ta?t l-iskema b'rata fissa msemija f'dan l-Artikolu. Fil-fatt, minn na?a, il-proposta tal-Kummissjoni tad-29 ta' ?unju 1973 g?as-Sitt Direttiva kienet tag?mel referenza, fil-?ames in?i? ta' l-Anness B tas-Sitt Direttiva, g?all-"kiri g?all-u?u biss ta' magni agrikoli". G?aldaqstant, hija ma inkludietx il-kiri g?all-u?u biss ta' artijiet, kif jidher ukoll mid-diskussjonijiet ulterjuri u, b'mod partikolari, mill-proposti g?all-emendi ssu??eriti dak i?-?mien mill-Gvern ?ermani?. Min-na?a l-o?ra, l-obbligu li l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva g?andu jkun interpretat b'mod strett jemana mill-ftehim mil?uq mill-Istati membri li, dak i?-?mien, kienu ftehm u sabiex jag?mlu iktar sforz fl-applikazzjoni b'mod progressiv ta' l-iskema normali tal-VAT g?al ?erti kategoriji ta' bdiewa.

23 Il-Kummissjoni ssostni li l-iskema b'rata fissa g?all-bdiewa, meta jittie?ed in kunsiderazzjoni l-istatus tag?ha b?ala skema spe?jali, g?andha ti?i interpretata b'mod restrittiv (ara, g?all-iskema spe?jali ta' l-Artikolu 26 tas-Sitt Direttiva, is-sentenza tat-22 ta' Ottubru 1998, Madgett u Baldwin, C-308/96 u C-94/97, ?abra p. l-6229).

24 F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni ssostni li, g?alkemm din l-iskema hija bba?ata fuq kriterju formali inkwantu hija indirizzata g?all-"bdiewa", hija fiha wkoll element funzjonali li, skond l-Artikolu 25(5) tas-Sitt Direttiva, jorbot il-kumpens b'rata fissa ma' "prodotti agrikoli" jew ma' "servizzi agrikoli". Hija tosserva li, kuntrarjament g?all-Artikolu 13B(b) ta' l-imsemmija Direttiva, li jsemmi kemm il-kiri kif ukoll il-kiri g?all-u?u biss, il-lista ta' "servizzi agrikoli" fl-Anness B ta' l-istess Direttiva, li g?aliha l-Artikolu 25 jag?mel referenza, ma ssemmix kiri.

25 Skond il-Kummissjoni, filwaqt li l-istess Anness B isemmi fost is-servizzi agrikoli "il-kiri [g?all-u?u biss], g?al skopijiet agrikoli, ta' tag?mir normalment u?at f'impri?i agrikoli", huwa ma jkoprix il-kiri g?all-u?u biss ta' l-impri?a agrikola fiha nnifisha jew ta' parti awtonoma ta' l-impri?a. It-"tag?mir" ikkon?ernat huwa dak li g?andu jservi biss g?al skopijiet agrikoli, b'mod li dawn ji?u ffa?ilitati jew isiru possibbli, b?all-magni agrikoli, li barra minn hekk kien l-uniku tag?mir li ssemma fil-proposti g?as-Sitt Direttiva. Punt V ta' l-Anness A ta' din id-Direttiva jirreferi g?al dan l-istess kun?ett. Huwa f'dan is-sens ukoll li g?andhom jinqraw il-ver?jonijiet lingwisti?i l-o?rajn ta' l-imsemmi Anness B.

26 Il-Kummissjoni ssostni wkoll li, skond il-?ames in?i? ta' l-Artikolu 25(2) tas-Sitt Direttiva, is-servizzi agrikoli msemija huma daww li huma pprovduti minn bidwi "li ju?a' x-xog?ol tieg?u u/jew permezz ta' tag?mir normalment disponibbli mill-impri?a agrikola, [tal-]forest[i] jew [tas-]sajd im?addma minnu". Tali kundizzjoni mhijiex sodisfatta f'?irkustanzi, b?al daww fil-kaw?a prin?ipali, fejn bidwi jieqaf i?omm il-baqar tal-?alib u jag?tihom b'kiri g?al ?mien twil peress li l-assi mog?tija b'kiri m'g?adhomx jintu?aw g?all-attività agrikola ta' sid il-kera.

Ir-risposta tal-Qorti tal-?ustizzja

27 Qabel kollox, g?andu ji?i mfakkar li l-Artikolu 25(1) tas-Sitt Direttiva rrikonoxxa lill-Istati Membri l-fakultà li japplikaw skema komuni b'rata fissa g?all-bdiewa fejn, fir-rigward tag?hom, l-applikazzjoni ta' l-iskema normali tal-VAT jew ta' l-iskema ssemplifikata prevista fl-Artikolu 24 ta' din id-Direttiva, kienet to?loq diffikultajiet. G?aldaqstant, din l-iskema spe?jali, applikabbli g?al ?erti bdiewa, tikkostitwixxi e??ezzjoni g?all-iskema ?enerali ta' l-imsemmija Direttiva. In-natura tag?ha derogatorja hija kkonfermata, kif jenfasizza l-Avukat ?enerali fil-punt 31 tal-konkluzjonijiet tieg?u, permezz tad-doppja ?irkustanza li, skond l-Artikolu 25(9) u (10) tas-Sitt Direttiva, l-Istati Membri jistg?u jeskludu minn din l-iskema ?erti kategoriji ta' bdiewa u li kull bidwi li jgawdi minn rata fissa g?andu d-dritt jag??el l-iskema normali jew l-iskema ssemplifikata. B?all-iskemi spe?jali l-o?rajn previsti fl-Artikoli 24 u 26 ta' l-istess Direttiva, l-iskema prevista fl-Artikolu 25 tag?ha g?andha g?alhekk ti?i applikata biss safejn hija ne?essarja sabiex jintla?a l-o?bjettiv tag?ha (ara, g?all-

applikazzjoni ta' l-iskema ta' l-Artikolu 26 tas-Sitt Direttiva, is-sentenza Madgett u Baldwin, i?itata iktar 'il fuq, punt 34). Barra minn hekk, skond ?urisprudenza kostanti, kull deroga jew e??ezzjoni g?al regola ?enerali g?andha ti?i interpretata b'mod strett (sentenza tat-18 ta' Jannar 2001, il-Kummissjoni vs Spanja, C-83/99, ?abra p. I-445, punt 19).

28 G?andu ji?i mfakkar ukoll li, sabiex ti?i ddeterminata l-portata ta' dispo?izzjoni tad-Dritt Komunitarju, g?andhom jittie?du in kunsiderazzjoni fl-istess ?in il-kliem, il-kuntest u l-o?ettivi tag?ha (sentenzi tal-15 ta' Ottubru 1992, Tenuta il Bosco, C-162/91, ?abra p. I-5279, punt 11, u tas-16 ta' Jannar 2003, Maierhofer, C-315/00, ?abra p. I-563, punt 27). Barra minn hekk, jirri?ulta mill-e?i?enzi kemm ta' applikazzjoni uniformi tad-Dritt Komunitarju u kif ukoll tal-prin?ipju ta' ugwaljanza li l-kliem ta' dispo?izzjoni tad-Dritt Komunitarju li ma tag?milx referenza espressa g?al-li?ijiet ta' l-Istati Membri sabiex ji?i ddeterminat is-sinifikat u l-portata tag?hom, g?andhom normalment jing?ataw, fil-Komunità kollha, interpretazzjoni awtonoma u uniformi li g?andha tie?u in kunsiderazzjoni l-kuntest tad-dispo?izzjoni u l-o?ettivi imfittex mil-le?i?lazzjoni in kwistjoni (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-18 ta' Jannar 1984, Ekro, 327/82, ?abra p. 107, punt 11; tad-19 ta' Settembru 2000, Linster, C-287/98, ?abra p. I-6917, punt 43; tad-9 ta' Novembru 2000, Yiadom, C-357/98, ?abra p. I-9265, punt 26; tas-27 ta' Frar 2003, Adolf Truley, C-373/00, ?abra p. I-1931, punt 35, u tas-27 ta' Novembru 2003, Zita Modes, C-497/01, li g?adha ma ?ietx ippubblikata fil-?abra, punt 34).

29 Skond l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva, l-iskema komuni b'rata fissa hija inti?a sabiex tag?mel tajjeb g?at-taxxa fuq ix-xiri ta' o??etti u servizzi ta' bdiewa permezz tal-?las ta' kumpens b'rata fissa lill-bdiewa li je?er?itaw l-attività tag?hom fil-kuntest ta' impri?a agrikola, tal-foresti jew tas-sajd, meta huma jipprovdu prodotti jew servizzi agrikoli. Dan il-kumpens huwa kkalkulat billi ji?i applikat persenta??. Stabbilit mill-Istati Membri, fir-rigward tal-prezz ming?ajr taxxa ta' prodotti jew servizzi pprovduti mill-bidwi li jgawdi minn rata fissa lil persuna taxxabli li qieg?da tixtri l-o??etti jew tir?ievi s-servizzi i?da li mhijiex bidwi li jgawdi minn rata fissa. Il-kumpens jit?allas jew mill-awtoritajiet pubbli?i jew mill-persuna taxxabli li qieg?da tixtri l-o??etti jew tir?ievi s-servizzi u jeskludi kull forma o?ra ta' tnaqqis ta' l-input VAT.

30 Sabiex ti?i assicurata l-applikazzjoni uniformi ta' l-iskema fil-Komunità kollha, il-le?i?latur Komunitarju, salv fil-ka? ta' referenza espressa g?al-li?ijiet ta' l-Istati Membri f'dak li jikkon?erna d-determinazzjoni ta' l-impri?i kkon?ernati, ?assu fid-dmir li jag?ti definizzjoni, b'mod partikolari, g?all-kun?etti ta' "bidwi", ta' "prodotti agrikoli" u ta' "servizzi agrikoli".

31 Il-le?i?latur Komunitarju ma kellux l-intenzjoni li jibba?a l-applikazzjoni ta' l-imsemmija skema fuq kriterju wie?ed biss, ji?ifieri l-istatus formali tal-bidwi, i?da rri?erva din l-applikazzjoni g?all-bdiewa li s-sitwazzjoni tag?hom hija definita mid-dispo?izzjonijiet kollha ta' l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva. G?aldaqstant, i?-?irkustanza wa?edha li wie?ed ikun bidwi ma tippermettix li huwa jitlob l-applikazzjoni esklu?iva ta' din l-iskema, hi x'inhi n-natura ta' l-attivitajiet ekonomi?i li huwa jwettaq.

32 F'dan ir-rigward, skond l-Artikolu 25(2) tas-Sitt Direttiva, is-servizzi agrikoli huma dawk is-servizzi elenkati fl-Anness B ta' l-imsemmija Direttiva li huma pprovduti minn bidwi li ju?a' x-xog?ol tieg?u u/jew permezz ta' tag?mir normalment disponibbli mill-impri?a agrikola, tal-foresti jew tas-sajd im?addma minnu. Skond dan l-Anness B, is-servizzi agrikoli huma dawk is-servizzi li normalment jag?mlu parti mill-produzzjoni agrikola, b'mod partikolari "il-kiri [g?all-u?u biss], g?al-skopijiet agrikoli, ta' tag?mir normalment u?at f'impri?i agrikoli".

33 La l-Artikolu 25(2) u lanqas l-Anness B tas-Sitt Direttiva ma jkopru b'mod espli?itu l-kiri. G?all-kuntrarju, g?andu ji?i nnutat li fl-Artikolu 13B(b) ta' l-istess Direttiva, il-le?i?latur Komunitarju pprovda espressament, g?all-applikazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni, is-sitwazzjoni ta' kiri minbarra dik tal-kiri g?all-u?u biss.

34 Barra minn hekk, jirri?ulta mill-?ames in?i? ta' l-Artikolu 25(2) tas-Sitt Direttiva u mill-Anness B tag?ha – li, peress li jirreferu g?al xulxin, g?andhom jinqraw flimkien – li kiri g?all-u?u biss tista' ti?i inklu?a fost is-servizzi koperti mill-?ames in?i? ta' l-imsemmi Artikolu 25(2) biss jekk hija tirrigwarda l-mezzi li l-bidwi ju?a normalment sabiex imexxi l-impri?a agrikola tieg?u. Minn dan jirri?ulta li, b'mod partikolari, il-kiri g?all-u?u biss, il-kiri jew il-?olqien ta' dritt ta' u?ufrutt li permezz tieg?u bidwi jag?ti t-tgawdija esklu?iva ta' proprjetà immobbli, b?al artijiet jew bini, lil bidwi ie?or sabiex dan ta' l-a??ar jir?ievi l-benefi??ji, ma jaqg?ux ta?t l-istess ?ames in?i? ta' l-Artikolu 25(2), peress li l-bidwi li qieg?ed jag?mel it-trasferiment ma jistax ikompli ju?a regolarment l-assi kkon?ernati. G?all-istess ra?uni, dan g?andu japplika wkoll g?all-kiri g?all-u?u biss g?al ?mien twil ta' kull o??ett ie?or ta' l-impri?a li minnhom jibbenefika l-kerrej b'mod esklu?iv.

35 G?aldaqstant, f'sitwazzjoni b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, meta bidwi jag?ti b'kiri g?all-u?u biss, g?al iktar minn tnax-il sena, elementi fondamentali ta' l-impri?a tieg?u b?al artijiet, bini, il-baqar u l-kwota tal-?alib, u b'hekk jissepara ru?u mit-tag?mir li qabel kien ju?a regolarment fl-e?er?izzju ta' l-attività tieg?u b?ala produttur tal-?alib, huwa ma jistax ji?i kkunsidrat b?ala wie?ed li jipprovdi servizzi fis-sens ta' l-Artikolu 25(2) tas-Sitt Direttiva.

36 Din l-attività ta' kiri g?all-u?u biss, g?alhekk, ma taqax ta?t l-iskema komuni b'rata fissa g?all-bdiewa. G?aldaqstant, id-d?ul li jirri?ulta minn din l-attività ma jistax ikun su??ett g?all-iskema spe?jali ta' l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva, anki jekk il-bidwi kkon?ernat ikompli attività ta' trobbija ta' annimali fuq ir-raba' li jifdal, u, konsegwentement, jaqa' ta?t l-iskema normali tal-VAT jew, skond il-ka?, ta?t l-iskema ssemplifikata. Barra minn hekk, il-bidwi kkon?ernat jista', konformement ma' l-Artikolu 25(10) tas-Sitt Direttiva, jag??el l-iskema normali jew, jekk ikun il-ka?, l-iskema ssemplifikata fir-rigward l-attivitàjiet kollha tieg?u.

37 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal, ir-risposta g?ad-domanda preliminari g?andha tkun li l-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li bidwi, li jkun ta' b'kiri u/jew b'kiri g?all-u?u biss g?al ?mien twil parti mill-elementi fondamentali ta' l-impri?a agrikola tieg?u u li jkompli, b'dak li jifdal minnha, l-attività tieg?u b?ala bidwi li g?aliha huwa su??ett g?all-iskema komuni b'rata fissa prevista f'dan l-Artikolu, ma jistax japplika din l-istess skema b'rata fissa g?ad-d?ul mill-kiri u/jew mill-kiri g?all-u?u biss. Dan id-d?ul g?andu jkun su??ett g?all-iskema normali jew, jekk ikun il-ka?, g?all-iskema ssemplifikata tal-VAT.

Fuq l-ispejje?

38 L-ispejje? sostnuti mill-Kummissjoni, li ssottomettiet osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, ma jistg?ux jit?allsu lura. Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li g?andha tidde?iedi fuq l-ispejje?.

G?al dawn il-motivi,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (l-Ewwel Awla)

b'risposta g?ad-domanda mag?mula lilha mill-Bundesfinanzhof, permezz ta' digriet ta' l-4 ta' Lulju 2002, taqta' u tidde?iedi li:

L-Artikolu 25 tas-Sitt Direttiva 77/388/KEE tal-Kunsill, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, g?andu ji?i interpretat fis-sens li bidwi, li jkun ta' b'kiri u/jew b'kiri g?all-u?u biss g?al ?mien twil parti mill-elementi fondamentali ta' l-impri?a agrikola tieg?u u li jkompli, b'dak li jifdal minnha, l-attività tieg?u b?ala bidwi li g?aliha huwa su??ett g?all-iskema komuni b'rata fissa prevista f'dan l-Artikolu, ma jistax japplika din l-istess iskema b'rata fissa g?ad-d?ul mill-kiri u/jew mill-kiri

għall-użu biss. Dan id-drokk għandu jkun sukkett għall-iskema normali jew, jekk ikun il-ka, għall-iskema ssempifikata tat-taxxa fuq il-valur miżjud.

Jann

Rosas

von Bahr

Silva de Lapuerta

Lenaerts

Mogħtija f'Qorti bil-miftu fil-Lussemburgu fil-15 ta' Lulju 2004.

Reġistratur

President

R. Grass

P. Jann

* Lingwa tal-kawża: il-ġermani.